

sandsynlighed for, at de uddannede psykoterapeuter fra en uddannelse, der opfylder kvalitetskriterierne, udøver deres virke på et fagligt og etisk forsvarligt grundlag.

Også studerende forventes på sigt i overvejende grad at søge optagelse på de uddannelser, der opfylder kvalitetskriterierne. Det kan medføre, at nogle psykoterapeutuddannelser ikke kan opretholdes, eller at uddannelserne ændrer indholdet i retning af kvalitetskriterierne. Der ved vil standarden blandt psykoterapeuter generelt blive højet. Endelig forventes det, at mennesker, der søger bistand hos en psykoterapeut, vil konsultere psykoterapeuter, der er uddannet på en uddannelse, der opfylder kvalitetskriterierne.

1.3 Afgrænsning og formål med psykoterapi

Ifølge Dansk Psykolog Forening anvendes psykoterapi ved psykiske og somatiske lidelser og består af et arbejdsmæssigt forhold etableret mellem en eller flere kvalificerede psykoterapeuter og en eller flere klienter. Psykoterapeutisk behandling retter sig mod voksne, unge eller børn, mod enkeltpersoner, par, familier eller grupper. Formålet med psykoterapien er for klienten at opnå øget autonomi og udvidelse af personlige muligheder, symptomlindring og bedre psykisk og social funktion.

Dansk Psykiatrisk Selskab beskriver anvendelsen og formålet med psykoterapi sådan¹.

Psykoterapi omfatter en række videnskabeligt baserede psykologiske behandlingsmetoder, hyppigst anvendt ved psykiske lidelser, hvor en eller flere ved deres uddannelse kvalificerede personer etablerer et aftalemæssigt forhold til en eller flere patienter med det formål at afhjælpe symptomer, at frigøre sunde udviklingspotentialer, at bedre følelsesmæssig og social funktion, og eventuelt at modificere karaktertræk.

Psykoterapi skal bygge på videnskabelige teorier og ydes ved metoder, der korresponderer med den bagvedliggende teori og den behandlingsmæssige virkelighed. Psykoterapi baseres på teoridannelser om personlighedsudvikling, symptomdannelser, angst, psykisk konflikt, krise, defekt og mening samt om familiodynamik, gruppeprocesser, sociale processer, selvstændighed og fællesskab. Psykoterapi ydes til indivi-

der, familier, grupper og par samt har betydning i miljøterapi.

Psykoterapi kan udøves på forskellige niveauer. I den kliniske psykiatri indgår psykoterapi enten alene eller som en integreret del af behandlingen over for hele spektret af psykiske sygdomme.

1.4 Etik

Ethvert behandler-patientforhold rummer en magt/afmagtsrelation. Muligheden for afhængighed i relationen er stor, og risiko for misbrug af denne er altid til stede. Hvad der gælder i et almindeligt behandler-patientforhold kan i visse tilfælde forstærkes i psykoterapeutiske forhold.

Der er derfor en væsentlig etisk begrundelse bag ønsket om, at uddannelserne har en høj professionel standard. Det er såvel en faglig som en etisk nødvendighed, at terapeuten er fortrolig med, hvad en optimal proces er, hvornår den skal bringes til afslutning, og kender de komplikationer og muligheder for misbrug, der ligger i behandler/patientforholdet. Det påhviler psykoterapeuten at søge supervision hos erfarne kolleger, når sådanne problemstillinger viser sig med en vedholdenhed, som terapeuten ikke selv synes at kunne løse.

2. Kvalitetskriterier for private uddannelser til psykoterapeut

2.1 Kvalitetskriterierne

Det er første gang, at det offentlige fastlægger kvalitetskriterier for uddannelserne til psykoterapeut.

Den tværministerielle arbejdsgruppe har formuleret nedenstående kvalitetskriterier for private uddannelser til psykoterapeut. Kriterierne omfatter både en række forudsætninger for forsvarlig drift af en uddannelse og egentlige kvalitetskrav til indholdet af uddannelsen.

Inden for psykoterapien er der stor variation i både teoretiske udgangspunkter og i arbejdsmetoder. Det kan derfor være vanskeligt at sammenligne såvel psykoterapeutisk praksis som psykoterapeutiske læreprocesser. Kriterierne er derfor formuleret så bredt, at de i videst muligt omfang tager hensyn til de forskellige uddannelsers individuelle selvstændighed med hensyn til teori- og metodevalg.

De nedenstående kriterier tager bl.a. udgangspunkt i SU-konceptet udviklet af Danmarks Evalueringsinstitut. Endvidere har arbejdsgruppen hentet inspiration fra Dansk Psy-

¹ Den reviderede betænkning om uddannelse i psykoterapi, 2000.